

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

(освітній ступінь)

Кафедра Економічної теорії, обліку та оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан будівельно-технологічного
факультету

 / Гоц В.І. /
« 5 » 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Основи економічної теорії

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
192	Будівництво та цивільна інженерія
	«Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів»

Розробники:

Мостовенко О.О., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

 (підпис)

Зінченко М.М., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

 (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри _____

протокол № _1_ від «30» серпня 2022 року

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Схвалено гарантом освітньої програми «Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів»

Гарант ОП _____

(підпис)

/ _Гончар О.А. _ /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № _3_ від « 05 » вересня _ 2022 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр									Пз
192	Будівництво та цивільна інженерія «Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів»	3	90	62	26		36	28				1	3	3	

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: заочна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр									Пз
192	Будівництво та цивільна інженерія «Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів»	3	90	22	8		14	68				1	3	4	

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни: вивчення здобувачами основ економічних знань, формування у них критичного економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вміння приймати обґрунтовані рішення в процесі аналізу економічних аспектів, явищ та процесів, визначення ефективності використання обмежених ресурсів виробництва задля задоволення безмежних потреб суспільства.

Завдання:

- ознайомити студентів із понятійно-категоріальним апаратом економічної теорії;
 - розкрити ключові економічні проблеми та особливості господарської поведінки суб'єктів національної економіки, зокрема, в сфері будівництва;
 - сформулювати уявлення про засади функціонування національної економіки та економічної системи;
 - розкрити систему визначників поведінки головних економічних суб'єктів.
- У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійний апарат сучасної економічної теорії;
- ключові відмінності в теоретичній спадщині представників різних напрямів економічної науки;
- основні проблеми економічної організації суспільного виробництва;
- роль та місце кожного із економічних суб'єктів у сучасній системі господарювання;
- головні завдання грошової, фінансової політики як основи інноваційного розвитку підприємства;
- типи економічних систем, структурні елементи економічної системи;
- форми і види власності;
- види ресурсів виробництва;
- сутність теорії товару і грошей;
- сутність попиту і пропозиції та фактори, що їх визначають, закони попиту і пропозиції;
- сутність конкуренції та антимонопольної політики;
- умови існування підприємництва, організаційно-правові форми підприємств, зокрема, в сфері будівництва

вміти:

- досліджувати структуру та ефективність ринків факторів виробництва;
- аналізувати національну економіку як цілісну систему з усіма її взаємозв'язками з іншими проявами людської життєдіяльності;
- моделювати поведінку споживачів за різних станів зовнішнього середовища;
- прогнозувати господарські рішення підприємств;

- визначати показники ефективності технології виробництва, машин, апаратів на основі аналізу системи витрат та інвестицій;
- аналізувати поведінку державних інституцій та економічну політику.
- будувати криву попиту та пропозиції з визначенням ринкової рівноваги.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА. (<https://org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=2231>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК06	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Фахові компетентності	
СК02	Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
РН01	Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії
РН02	Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва
РН14	Вміти реалізовувати та вдосконалювати технологічні процеси виробництва будівельних матеріалів, виробів і конструкцій та виконувати технологічні розрахунки і техніко-економічне обґрунтування доцільності використання запропонованих схем виробництва при проектуванні технологічних ліній та підприємств.

Програма дисципліни

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Лекція 1. Предмет і методи економічної теорії.

Тема 1. Предмет економічної теорії і його тлумачення різними школами.

Тема 2. Методи пізнання економічних процесів і явищ.

Тема 3. Основні напрями, пріоритети, методи, інструменти економічної політики.

Висновки: проведена лекція дала можливість здобувачам розглянути умови зародження економіко-теоретичних знань, а також сучасні напрями, школи, течії економічної теорії. Розкрити сутність та складові економічної теорії, функції, а також методологічні аспекти пізнання, механізму дії та використання економічних законів. Виокремити методи пізнання економічних процесів і явищ та представити економічну теорію як основу економічної політики.

Практичне заняття 1.

Зміст заняття: Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Умови розвитку економічної думки в Україні. Формування критичного економічного мислення та його ролі у розумінні економічного життя суспільства. Види економічних законів, принципів і категорій. Аналіз загальних та спеціальних методів наукового пізнання та їх використання. Місце економічної теорії в системі економічних наук. Основні напрями, пріоритети, методи, інструменти економічної політики.

Лекція 2. Економічна система суспільства та основні проблеми її розвитку

Тема 1. Економічні потреби суспільства, їх суть та структура.

Тема 2. Економічна система, її сутність та основні структурні елементи.

Тема 3. Основні напрями формування сучасних ринкових відносин.

Висновки: досліджена тема сприяла розкриттю поняття безмежності потреб, а також особливостей закону зростання потреб та механізму його дії у обмежених ресурсах. Відображена взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу. Досліджені типи економічних систем та умови формування інституційних та економічних умов переходу до нової системи господарювання. Виокремлені основні напрями формування сучасних ринкових відносин. Визначена необхідність розвитку різноманітних форм власності в ринковій економіці.

Практичне заняття 2.

Зміст заняття: Проблеми використання закону зростання потреб у процесі виробництва матеріальних благ. Поняття економічні блага. Суперечності інтересів економічних суб'єктів та форми їх розв'язання. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку. Криза та розпад командно-адміністративної системи і необхідність переходу економіки постсоціалістичних країн до ринкових відносин. Концепції різноманітності форм переходу різних країн до ринкової економіки. Формування державного і ринкового механізмів регулювання економіки. Економічні школи щодо періодизації суспільного розвитку.

Лекція 3. Ринкове господарство

Тема 1. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення.

Тема 2. Товар і його властивості.

Тема 3. Сутність, види грошей. Закон грошового обігу.

Висновки: в процесі викладення лекційного матеріалу, розкриті форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне, а також проста і розвинена форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності. Визначено сутність товару, його вартість (мінова, споживча). Виокремлені теоретичні концепції виникнення та сутність грошей, історичний підхід у розгляді функцій грошей, а також сутність закону грошового обігу. Розкрито історичний досвід України в створенні національної грошової одиниці, а також суть інфляції та причини її виникнення, соціально-економічні наслідки для економіки.

Практичне заняття 3.

Зміст заняття: Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль в економічному розвитку суспільства. Еволюція товарного виробництва. Теорії вартості: трудова, маржиналістська і неокласична. Розвиток товару і товарного виробництва за сучасних умов. Сутність, функції, види грошей: паперові, металеві, кредитні, безготівкові, електронні. Обіг готівкових та безготівкових грошей. Сучасні зміни в грошовому обігу. Темпи та види інфляції.

Лекція 4. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи

Тема 1. Теоретичні засади становлення ринкових відносин.

Тема 2. Попит і пропозиція.

Тема 3. Ринкова рівновага: графік та фактори впливу.

Висновки: в процесі розгляду даної теми, визначені об'єктивні передумови виникнення ринку, види, функції, ознаки. Наведена соціально-економічна характеристика елементів ринку та умови їх формування в Україні. Розкрита сутність попиту, його еластичність і фактори, що його визначають, а також закон попиту. Розкрито сутність пропозиції та зміст факторів, що на неї впливають, а також закон пропозиції. Проаналізований стан ринку попиту і пропозиції у рівновазі, а також можливий дефіцит та надлишок на ринку.

Практичне заняття 4.

Зміст заняття: Ринок: сутність, риси, структура та функції. Критерії класифікації ринків та їх структура. Характерні ознаки сучасного ринку. Основні суб'єкти ринкової економіки. Держава як суб'єкт ринкового господарства. Крива попиту. Зв'язок між попитом і ціною, а також неціновими факторами. Крива пропозиції та її властивості. Зв'язок між пропозицією і ціною, нецінові фактори зміни пропозиції. Утворення рівноважної ціни та рівноважного обсягу виробництва. Зміщення кривих попиту та пропозиції залежно від факторів впливу, а також формування надлишку та дефіциту на ринку.

Лекція 5. Монополія і конкуренція.

Тема 1. Економічні наслідки монополій.

Тема 2. Місце конкуренції в ринковій економіці.

Тема 3. Антимонопольне законодавство.

Висновки: в даній темі розкрита сутність монополії, вхідні та вихідні бар'єри, а також розглянута сутність монопольної влади, критерії та межі монополізації економіки. Визначено місце, сутність, функції, форми конкуренції в ринковій економіці. Розкрита сутність досконалої і недосконалої конкуренції. Значна увага приділена особливостям антимонопольної політики, діяльності Антимонопольного комітету України і антимонопольного законодавства в Україні.

Практичне заняття 5.

Зміст заняття: Сутність, види монополій. Економічні наслідки монополій. Поняття і методи конкурентної боротьби. Прояви недобросовісної конкуренції на вітчизняному ринку. Позитивні й негативні наслідки конкуренції. Антимонопольна політика в Україні та світовий досвід. Діяльність Антимонопольного комітету України та законодавчо-нормативні акти захисту економічної конкуренції.

Лекція 6. Власність та форми підприємницької діяльності

Тема 1. Зміст і структура відносин власності.

Тема 2. Різноманітність та співвідношення форм власності в економічних системах.

Тема 3. Суть і форми підприємницької діяльності.

Висновки: визначено сутність власності, її структуру, а також розглянута еволюцію розвитку різних форм власності. Трансформація форм власності в Україні через роздержавлення і приватизацію. Розкрито поняття, функції підприємства як суб'єкта економічної системи, наведені основні організаційно-правові форми підприємств. Описано умови існування та суть, форми підприємництва, а також їх перспективи розвитку, особливо в галузі будівництва.

Практичне заняття 6.

Зміст заняття: Власність: суб'єкти та об'єкти. Основні тенденції розвитку власності на сучасному етапі. Обмеженість ресурсів та шляхи її подолання. Необхідність різноманітних форм власності в ринковій економіці. Сучасний стан відносин власності в Україні та зарубіжний досвід. Соціально-економічна характеристика підприємств. Функції підприємства. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. Організація процесу виробництва. Підприємництво і бізнес. Проблема банкрутства підприємств та шляхи їх вирішення.

Змістовний модуль 2 **МІКРОЕКОНОМІКА І МАКРОЕКОНОМІКА**

Лекція 7. Основи економічної діяльності підприємства

Тема 1. Організаційно-правові форми підприємств.

Тема 2. Виробничі фонди підприємства.

Тема 3. Ефективність виробництва: сутність і види.

Висновки: під час викладення матеріалу лекції, здобувачі дізнались про особливості функціонування підприємства як суб'єкта економічної системи, розглянули функції підприємства та умови організації процесу виробництва. Розкрили сутність виробничих фондів підприємства та їх кругообіг. Визначили зміст і ознаки економічної ефективності, а також критерії соціальної ефективності.

Практичне заняття 7.

Зміст заняття: Соціально-економічна характеристика підприємств. Обмеженість ресурсів та шляхи її подолання. Продукція підприємств та її економічні форми. Фактори виробництва і їх взаємозв'язок. Економічна та соціальна ефективність. Показники економічної ефективності: продуктивність праці і трудомісткість, фондомісткість і фондівіддача, матеріаломісткість і матеріалівіддача, прибуток. Основні напрями підвищення економічної ефективності в Україні.

Лекція 8. Капітал підприємства та його кругообіг

Тема 1. Капітал: сутність, види.

Тема 2. Механізм відтворення основного капіталу.

Тема 3. Оборотні засоби та їх структура.

Висновки: розкрито сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма. Визначено сутність таких видів капіталу, як людський, інтелектуальний, соціальний капітал. Відображено стадії кругообігу промислового капіталу на прикладі будівельних підприємств і його функціональні форми. Розкрито суть амортизації та розрахунок її норми, а також показники ефективності використання основного та оборотного капіталу.

Практичне заняття 8.

Зміст заняття: Структура капіталу та його обіг. Основний капітал: сутність та види. Фізичне та моральне зношення основного капіталу. Амортизація та методи нарахування. Оборотний капітал. Час і швидкість обігу. Фактори, що впливають на

швидкість обігу. Рентабельність.

Лекція 9. Формування і розподіл доходів

Тема 1. Доходи, їх види та джерела формування.

Тема 2. Заробітна плата: сутність, форми та системи заробітної плати.

Тема 3. Система соціального захисту населення

Висновки: визначено сутність та ключові джерела формування і диференціації доходів, зокрема відображена крива Лоренца та коефіцієнт Джині. Роз'яснено різницю між номінальними та реальними доходи. З'ясована природа заробітної плати та її основні форми. Визначена необхідність у ефективній системі соціального захисту населення та зазначено основні елементи механізму соціального захисту.

Практичне заняття 9.

Зміст заняття: Класифікація доходів, зокрема валовий, середній, граничний доходи. Функціональний та персональний розподіл доходів. Форми розподілу доходів за трудові результати та економічну діяльність. Підприємницький дохід. Доходи від власності та рентні доходи. Сімейні доходи, їх структура та використання. Заощадження як необхідний елемент у структурі сімейних доходів. Соціальні аспекти економічних відносин. Рівень та якість життя населення. Прожитковий мінімум. Бідність.

Лекція 10. Суспільне відтворення

Тема 1. Економічна політика і макроекономічна рівновага.

Тема 2. Показники розвитку макроекономіки.

Тема 3. Циклічність економіки.

Висновки: розкрито сутність економічної політики та визначено умови досягнення макроекономічної рівноваги. Наведено характеристики екстенсивного та інтенсивного типу економічного зростання. Охарактеризували основні макроекономічні показники: сукупний суспільний продукт, валовий національний продукт, валовий внутрішній продукт, національний дохід. Розглянули циклічність економіки та фази циклу: криза, депресія, поживлення, піднесення.

Практичне заняття 10.

Зміст заняття: Основні макроекономічні цілі. Економічне зростання: основні типи та показники. Форми суспільного відтворення: просте, розширене та звужене. Підрозділи суспільного відтворення, фонд споживання, фонд нагромадження. Економічний цикл та його фази. Циклічність економіки України за час незалежності.

Лекція 11. Держава та її економічні функції

Тема 1. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки.

Тема 2. Суть і структура фінансової системи.

Тема 3. Елементи системи оподаткування.

Висновки: під час вивчення даної теми, здобувачі розглянули державу як суб'єкта економічної системи, зокрема теоретичні погляди на роль держави в економіці та їх еволюція. Розкрили сутність фінансової системи та її структуру через призму державного бюджету, місцевих бюджетів, а також податків. Накреслили криву Лаффера та визначили співвідношення державного і ринкового механізмів регулювання національної економіки.

Практичне заняття 11.

Зміст заняття: Необхідність і межі державного регулювання ринкової економіки. Економічні функції держави. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки. Формування доходів і витрат державних та місцевих бюджетів. Бюджетно-податкова система як інструмент економічної політики держави. Функції податків: фіскальна, регулююча, стимулююча. Класифікація податків. Необхідність державного регулювання в умовах ринкової економіки.

Лекція 12. Світове господарство і міжнародні економічні відносини

Тема 1. Сутність та етапи становлення світового господарства.

Тема 2. Міжнародна торгівля та її економічні основи.

Тема 3. Структура світового ринку та її організації.

Висновки: в лекційному матеріалі розкриті структура, основні риси та закономірності розвитку світового господарства. Вплив міжнародного поділу праці на економіку, а також розглянуті його принципи і форми. Окреслені основні тенденції розвитку світового ринку та їх роль для подальшого розвитку вітчизняної економіки.

Практичне заняття 12.

Зміст заняття: Інтернаціоналізація господарського життя. Процеси інтеграції у Європі та її форми. Роль транснаціональних корпорацій в інтернаціоналізації суспільного виробництва. Перспективи інтеграції економіки України у світову економічну систему. Міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва. Методи конкурентної боротьби на світовому ринку. Міжнародні торговельні організації. Міжнародні валютно-фінансові організації. Міжнародна міграція робочої сили. Головні інтеграційні угруповання світу та їх роль для України.

Індивідуальне завдання

Тематика індивідуальних робіт

1. Предмет і методи економічної теорії.
2. Економічні потреби й інтереси: сутність, класифікація і механізм взаємодії.
3. НТР як форма розвитку продуктивних сил, її роль в постіндустріальному суспільстві.
4. Соціально-економічна ефективність суспільного виробництва: критерії і основні показники. Проблеми підвищення ефективності суспільного виробництва в Україні.
5. Економічні системи: сутність, класифікація і основні типи. Особливості перехідних економічних систем.
6. Відносини власності, їх сутність, структура і еволюція на сучасному етапі розвитку суспільства.
7. Гроші, їх функції та види. Особливості сучасних грошей.
8. Взаємодія ринку і держави в економічній системі змішаного типу.
9. Інфраструктура ринку і проблеми її формування в Україні.
10. Біржі, їх види і роль у розвитку фінансових ринків.
11. Сутність, види і функції цін у сучасній економіці. Проблеми ціноутворення в умовах різних типів ринкових структур.
12. Витрати виробництва, їх сутність і основні види. Формування прибутку підприємств.

13. Економічна природа і види конкуренції.
14. Економічні основи виникнення монополій і світовий досвід антимонопольного регулювання.
15. Капітал і наймана праця: сутність, еволюція і суперечності взаємодії.
16. Заробітна плата: сутність, структура й сучасні особливості.
17. Сутність позичкового капіталу і його роль у сучасній економіці.
18. Банки, їх види та функції в ринковій економіці. Особливості розвитку банківської системи в Україні.
19. Торговий капітал: сутність, еволюція і сучасні особливості.
20. Форми власності й види підприємств у сучасній економіці.
21. Малий і середній бізнес у сучасній економічній системі. Проблеми розвитку малого й середнього бізнесу в Україні.
22. Соціально-економічна природа тіньової економіки.
23. Аграрні відносини і їх еволюція на сучасному етапі.
24. Основні макроекономічні показники в системі національних рахунків та їх динаміка в Україні.
25. Економічні цикли та їх види. Особливості сучасних ділових циклів.
26. Безробіття: суть, причини, види й соціально-економічні наслідки.
27. Інфляція, її причини, види й наслідки. Антиінфляційна політика держави.
28. Особливості інфляційних процесів та антиінфляційної політики в Україні.
29. Інвестиції, їх види, фактори й вплив на економіку. Проблеми активізації інвестиційної діяльності в Україні.
30. Сучасний регіональний розвиток: світовий досвід і проблеми України.
31. Основні етапи розвитку економічної теорії.
32. Суспільно-економічний розвиток: цивілізаційний та формаційний підходи.
33. Сутність ринку, його структура та критерії розмежування.
34. Особливості ринкового реформування економіки України.
35. Ринкова інфраструктура: суть і значення.
36. Становлення ринкової інфраструктури в Україні.
37. Біржі та їх роль у ринковій економіці.
38. Українська модель перехідної економіки.
39. Ринок цінних паперів в Україні: його формування й розвиток.
40. Ринок праці: сучасний стан і перспективи розвитку.
41. Відносини власності: сутність і типологізація.
42. Теорії вартості (цінності) товару.
43. Сучасні гроші, їх походження, сутність і функції.
44. Етапи проведення грошової реформи в Україні.
45. Механізм саморегулювання ринкової економіки.
46. Застосування теорії попиту й пропозиції в практиці господарювання.
47. Механізм ціноутворення в умовах ринку.
48. Організаційно-економічні форми підприємництва в Україні.
49. Підприємство в ринковій економіці.
50. Приватизаційні процеси в Україні та тенденції їх розвитку.
51. Особливості розвитку малого й середнього бізнесу в Україні.
52. Витрати виробництва й фактор часу.

53. Прибуток: сутність, види й механізм розподілу.
54. Конкуренція та її роль у функціонуванні ринкової економіки.
55. Конкуренція та шляхи подолання монополізму.
56. Антимонопольне законодавство України та його роль у розвитку ринкових відносин.
57. Ринки факторів виробництва й розподіл факторних доходів.
58. Форми й системи заробітної плати.
59. Реформування аграрних відносин в Україні.
60. Основні макроекономічні показники та їх значення.
61. Циклічний характер розвитку ринкової економіки.
62. Теорія “довгих хвиль” М. Д. Кондратьєва та її місце в економічній науці.
63. Соціально-економічні проблеми безробіття в економіці України.
64. Інфляція: причини виникнення й методи регулювання.
65. Державне регулювання ринкової економіки: важелі впливу.
66. Монетарна політика держави та її інструменти.
67. Розвиток банківської системи в Україні.
68. Фінансова система: сутність і структура.
69. Державний бюджет, його структура та шляхи збалансування.
70. Фіскальна політика держави.
71. Економічне зростання: фактори, показники, напрямки.
72. Соціальна політика держави.
73. Етапи розвитку та структура сучасного світового господарства.
74. Міжнародна міграція капіталу й робочої сили.
75. Світова валютно-кредитна система.
76. Тенденції інтеграції економіки України в світову економіку.
77. Проблеми створення вільних економічних зон в Україні.
78. Проблеми постприватизаційного періоду та реструктуризація підприємств в Україні.
79. Необхідність та проблеми формування економіки інтелектуального капіталу.
80. Інноваційна модель розвитку сучасної економіки.
81. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку.
82. Інтелектуальний капітал: сутність, проблеми розвитку, перспективи.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у

письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачи можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки

і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання		Інд. робота	Залік	Сума балів
Змістові модулі				
1	2			
20	20	30	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)

	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К.: Знання, 2010. – 851с.

Економічна теорія /Під редакцією Предборського В.А. – К.: Кондор, 2003. — 492 с.

Козак Ю. Основи економічної теорії: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. - 262с.

Лич В. М. Економічна теорія. Частина 1. Загальні основи економічного розвитку. Навчальний посібник. – К., 2004. – 130с.

Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Політекономія: Підручник. — 3. вид., перероб. і доп. — К. : Знання, 2006. — 390с.

Орехівський Г.А. Політекономія: навч. посіб. для студ. ВНЗ. — К. : Каравела, 2008. — 295с.

Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2008. – 448 с.

Політична економія : Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / За ред. В.О. Рибалкіна, В.Г. Бодрова. - К. : Академія, 2007. - 672 с.

Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М. Сучасні економічні теорії: Підручник /

За ред. А.А. Чухна. – К.: Знання, 2007. – 878 с.

Навчальні посібники:

Основи економічної теорії: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання (1 частина) / В.М. Лич, П.М. Куліков, А.В. Гольда, В.Д. Скиценко, Ю.О. Юрченко, О.О. Кацімон, М.М. Зінченко – К.: КНУБА, 2017. – 168с.

24. Основи економічної теорії: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання (2 частина) / В.М. Лич, П.М. Куліков, А.В. Гольда, В.Д. Скиценко, Ю.О. Юрченко, О.О. Кацімон, М.М. Зінченко – К.: КНУБА, 2017. – 160с.

Економічна теорія: посібник / В.М. Лич, В.В. Гончаров, В.Д. Скиценко та ін.; за заг. ред. В.М. Лича. – К.: КНУБА, 2009. -168с.

Воробйов Є. М. Економічна теорія. Модульний курс: навч. посіб. / Є. М. Воробйов. – Рек. МОН України. – Харків : ПП"Торсінг плюс", 2009. – 320 с.

Дзюбик С. Д. Основи економічної теорії: навч. посібник / С.Д. Дзюбик. – К.: Знання, 2006. – 481 с.

Довбенко М.В. Сучасна економічна теорія. Економічна нобелелогія: навч. посіб. / М.В. Довбенко. – К.: Академія, 2005. – 336 с.

Економічна теорія: навч. посіб. / М. Х. Корецький, О. І. Дацій, Г. М. та ін. Кульнева. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 255 с.

Єщенко П.С. Сучасна економіка: навч. посіб./ П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін – К.: Вища шк., 2005. – 325 с.

Костюк В. С. Економічна теорія: навч. посібник / В. С. Костюк, А. М. Андрющенко, І. П. Борейко. – Рек. МОН. – К. : ЦУЛ, 2009. – 282 с.

Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. посіб. / С. В. Мочерний – 4-те вид., стереотип Рек.МОН. – К.: Академія, 2009. – 640 с.

Основи економічної теорії : навч. посіб. / [ред. Ж. В. Поплавська]. – Львів : Львів. політехніка, 2006. – 284 с.

Отрошко О. В. Основи економічної теорії: макроекономічний аспект: навч. посібник / О. В. Отрошко. – К.: Знання, 2006. – 222 с.

Романюк М. Д., Івасишин О. І., Репела Н. П., Татунчак Я. І. Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ / М. Д. Романюк, О. І. Івасишин, Н. П. Репела, Я. І. Татунчак. – Рек. МОН. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2011. – 609 с.

Конспекти лекцій:

Короткий конспект лекцій з дисципліни «Основи економічної теорії» для студентів інженерних спеціальностей вузу / Укл. Л.В.Родичева, О.К.Гаршина.- Краматорськ: ДДМА, 2004. - 125 с.

Плетос С.В. Економічна теорія: Конспект лекцій. Одеса ОДЕКУ, 2019.- 192 с.

Кокарев І. В. К 59 Основи економічної теорії : курс лекцій / І. В. Кокарев. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 220 с.

Методичні роботи:

Основи економічної теорії: Методичні матеріали до семінарських, практичних занять, до виконання індивідуальних завдань / уклад.: В.М. Лич, М.М. Зінченко - К.: КНУБА, 2018. - 11 с.

Мікроекономіка: методичні рекомендації / уклад.: В.М. Лич, П.М. Куліков, Б.Е. Головаш, В.В. Гончаров. – К.: КНУБА, 2018.-52с.

Глобальна економіка: методичні рекомендації, теми рефератів та індивідуальні завдання до проведення практичних занять / уклад.: В.М. Лич, Б.Е. Головаш. – К.: КНУБА, 2018. – 28с.

Інформаційні ресурси:

Антимонопольний комітет України – офіційний веб-сайт. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/>

Верховна рада України [Електронний ресурс] –Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

Господарський кодекс України [Електронний ресурс] –Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

Державна служба статистики України [Електронний ресурс] –Режим доступу:
<https://www.ukrstat.gov.ua/>

Електронний журнал «Економіка та суспільство» [Електронний ресурс] –Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/>

Міністерство економіки України [Електронний ресурс] –Режим доступу:
<https://www.me.gov.ua>

Науковий журнал «Економіка: реалії часу» [Електронний ресурс] –Режим доступу:
<https://economics.net.ua/journal>

Науково-практичний журнал «Економіка і держава» [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://www.economy.in.ua/>

Портал знань – Знання повинні бути доступними - [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://www.znannya.org/>

<https://org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=2231>